

2ο επαναληπτικό μάθημα

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΜΑΘΗΜΑ 2

Α Κλίση Ουσιαστικών: Η α' κλίση ουσιαστικών περιλαμβάνει αρσενικά και θηλυκά ουσιαστικά.

Οι καταλήξεις των πτώσεων είναι οι εξής:

Οι καταλήξεις των πτωσών είναι οι εξής:

	αρσενικά		θηλυκά		αρσενικά και θηλυκά
	ενικός αριθμός				πληθυντικός αριθμός
ονομαστική	-ας	-ης	-α	-η	-αι
γενική	-ου	-ου	-ας/-ης	-ης	-ών
δοτική	-α	-η	-α/-η	-η	-αις
αιτιατική	-αν	-ην	-αν	-ην	-ας
κλητική	-α	-η/-α	-α	-η	-αι

Παραδείγματα αρσενικών σε -ας και σε -ης

Ενικός αριθμός

ον.

ὁ

γεν.

τοῦ

δοτ.

τῷ

αιτ.

τὸν

κλ. (ῶ)

Πληθυντικός αριθμός

ον. οί

γεν. τῶν

δοτ. τοῖς

αιτ. τοὺς

κλ. (ῶ)

β) Παραδείγματα θηλυκών σε -ᾱ και -ᾶ (γεν. -ᾱς)

Ενικός αριθμός

ον.	ἡ	πολιτεία	στρατιὰ	ἀλήθειᾱ
γεν.	τῆς	πολιτείας	στρατιᾶς	ἀληθείας
δοτ.	τῇ	πολιτεία	στρατιᾷ	ἀληθείᾳ

2ο επαναληπτικό μάθημα

Published on 2nd Junior High School of Evosmos Thessaloniki
(<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7>)

αιτ.	τήν	πολιτεῖαν	στρατιὰν	ἀλήθειαν
κλ.	(ῶ)	πολιτεία	στρατιά	ἀλήθειᾶ

Πληθυντικός αριθμός

ον.	αἱ	πολιτεῖαι	στρατιαὶ	ἀλήθειαι
γεν.	τῶν	πολιτειῶν	στρατιῶν	ἀληθειῶν
δοτ.	ταῖς	πολιτεῖαις	στρατιαῖς	ἀληθείαις
αιτ.	τάς	πολιτείας	στρατιάς	ἀληθείας
κλ.	(ῶ)	πολιτεῖαι	στρατιαὶ	ἀλήθειαι

γ) Παραδείγματα θηλυκών σε ᾶ- (γεν. -ης)

		Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αρ
ον.	ή	τράπεζᾶ	γλώσσᾶ	αἱ	τράπεζαι
γεν.	τῆς	τραπέζης	γλώσσης	τῶν	τραπέζων
δοτ.	τῇ	τραπέζῃ	γλώσση	ταῖς	τραπέζαις
αιτ.	τήν	τράπεζαν	γλώσσαν	τάς	τραπέζας
κλ.	(ῶ)	τράπεζᾶ	γλώσσᾶ	(ῶ)	τράπεζαι

δ) Παραδείγματα θηλυκών σε -η

		Ενικός αριθμός			Πληθυντικός αρ
ον.	ή	κώμη	τιμή	αἱ	κῶμαι
γεν.	τῆς	κώμης	τιμῆς	τῶν	κωμῶν
δοτ.	τῇ	κώμῃ	τιμῇ	ταῖς	κώμαις
αιτ.	τήν	κώμην	τιμὴν	τάς	κώμας
κλ.	(ῶ)	κώμη	τιμή	(ῶ)	κῶμαι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Η κατάληξη -ας είναι μακρά, π.χ. τοὺς κριτάς, τῆς ὥρας, τὰς ὥρας.
2. Η δίφθογγος *αι*, όταν βρίσκεται στο τέλος κλιτῆς λέξης (πλην ευκτικής ρήματος), είναι βραχεία, π.χ. οἱ κριταί (αλλά τοῖς κριταῖς), αἱ ὥραι (αλλά ταῖς ὥραις).
3. Η γενική πληθυντικού των ουσιαστικών α' κλίσης τονίζεται πάντοτε στη λήγουσα και περισπάται, π.χ. τῶν κριτῶν, τῶν κοχλιῶν, τῶν ὠρῶν, τῶν πηγῶν.
4. Η γενική και η δοτική των ουσιαστικών α' κλίσης, όταν τονίζονται στη λήγουσα, περισπώνται και στους δύο αριθμούς, π.χ. τοῦ κριτοῦ, τῷ κριτῇ,

2ο επαναληπτικό μάθημα

Published on 2nd Junior High School of Evosmos Thessaloniki

(<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7>)

τῶν κριτῶν, τοῖς κριταῖς, τῆς πηγῆς, τῇ πηγῇ, τῶν πηγῶν, ταῖς πηγαῖς.

5. Τα οξύτονα και παροξύτονα ουσιαστικά ἀ' κλίσης διατηρούν τον τόνο τους στην ίδια συλλαβή σε όλες τις πτώσεις (στη γενική βέβαια του πληθυντικού όλα τονίζονται στη λήγουσα), π.χ. ὁ κριτής, τοῦ κριτοῦ, τῷ κριτῇ, τὸν κριτήν.
6. Προσοχή στην κλητική ενικού των αρσενικών σε -ης Τα περισσότερα σχηματίζουν κλητική σε -α βραχύ. Μόνο τα ουσιαστικά σε -δης (π.χ. εὐπατρίδης) και το κύριο όνομα Αἰσχίνης διατηρούν την κατάληξη -η.
7. Τα θηλυκά σε -η στον ενικό διατηρούν το -η σε όλες τις πτώσεις. Τα θηλυκά σε -α στον ενικό διατηρούν το -α σε όλες τις πτώσεις, εκτός από όσα πριν από το -α έχουν σύμφωνο (πλην ρ). Τα τελευταία έχουν κανονικά κατάληξη -α βραχύ και το τρέπουν στη γενική και δοτική του ενικού σε -η, π.χ. ἡ χώρα → τῆς χώρας, τῇ χώρα, ἀλλά ἡ γλῶσσα → τῆς γλώσσης, τῇ γλώσση.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφέρετε τα ουσιαστικά στην αιτιατική του πληθυντικού:

στρατιωτῶν	→	_____
γλώσσης	→	_____
νομοθετῶν	→	_____
κεφαλῇν	→	_____
μανδύαις	→	_____
ιδιώτου	→	_____

2. Να συμπληρωθούν οι καταλήξεις των ουσιαστικών που ζητούνται με βάση το άρθρο:

άρθρο	ουσιαστικό	άρθρο	ουσιαστικό	άρθρο	ουσιαστικό
τῆς	χώρ-	τοῖς	τοξότ-	τὰς	σημ-
τῶν	ἀθλητ-	ταῖς	στρατι-	τῷ	πολ-
οἱ	πλανῆτ-	τῇ	μάζ-	τοῦς	ἐργ-
τῆς	βασιλίσσ-	τὴν	ἀνδρεί-	τῶν	νησ-
ὁ	μαθητ-	τὰς	δίψ-	αἱ	ῥο-
τῆς	γενε-	ὁ	ἀδικί-	τῆς	βορ-

3. Να συμπληρωθούν με τον κατάλληλο τύπο του ουσιαστικού στην παρένθεση οι παρακάτω προτάσεις :

α. Ἰατρὸς τῶν _____ (ἀτυχία) ὁ χρόνος ἐστὶ.

β. Αἰσχροὶ _____ (διαβολή) φέρουσιν δεινὴν _____ (λύπη).

γ. Ἡμεῖς _____ (πολίτης) _____ (ψυχὴ) τῆς _____ (πολιτεία) νομιζομεν.

δ. Μεγίστης _____ (τιμὴ) ἀπολαύουσιν (= απολαμβάνουν) οἱ _____ (νικητής).

2ο επαναληπτικό μάθημα

Published on 2nd Junior High School of Evosmos Thessaloniki
(<http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7>)

Source URL: <http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=en/node/2165#comment-0>